

BEANTWOORDING RAADSVRAGEN

Nummer : 388-72
Onderwerp : Voorfinanciering Rijk
Portefeuillehouder : Ton van Nieuwkerk
Datum : 6 januari 2026

Vragen van de fractie van JOUW Waterland aan het college van burgemeester en wethouders (ingezonden op 8 december 2025) en beantwoording daarvan door het college van burgemeester en wethouders in cursief.

Aanleiding/toelichting

De fractie van JOUW Waterland verzoekt het college om opheldering over de ontstane situatie rond de terugbetalingsverplichting van € 1,7 miljoen die in 2022 als voorschot van het Rijk is ontvangen in het kader van de Oekraïne-opvang.

In de jaarrekening 2022, pagina 106, staat onder vooruit ontvangen bedragen van het Rijk een bedrag van € 8.196.000,-, terwijl het eindsaldo 2021 € 6.506.000,- was.

Dit betekent een stijging van € 1.690.000,-.

In de jaarrekening ontbreekt echter elke vorm van specificatie.

Vraag 1

Kan het college bevestigen dat de stijging van de post vooruit ontvangen bedragen van het Rijk in 2022 (€ 1.690.000,-) geheel of gedeeltelijk bestaat uit het ontvangen voorschot van € 1,7 miljoen voor Oekraïne-opvang?

Antwoord 1

Nee, het college kan bevestigen dat er een stijging heeft plaatsgevonden van € 1.022.077,- voor Oekraïne. Het college kan niet bevestigen dat dit in relatie is met het terug te betalen bedrag van € 1,7 miljoen.

Vraag 2

Waarom is in de jaarrekening 2022 geen specificatie opgenomen van de post vooruit ontvangen bedragen van het Rijk, terwijl het BBV voorschrijft dat materialiteit, omvang en aard van voorschotten altijd inzichtelijk moeten worden gemaakt?

Antwoord 2

In de jaarrekening 2022 werd vooruit ontvangen bedragen van het Rijk conform het BBV op de balans vermeld, zonder nadere toelichting. In 2024 adviseerde de accountant, mede door landelijke ontwikkelingen, om met name bijzondere SPUK-middelen apart toe te lichten. Dit heeft geleid tot een extra specificatie en meer transparantie in de jaarrekening 2024. Eerdere jaarrekeningen voldeden aan het BBV.

Vraag 3

Is het college het met de fractie eens dat een voorschot:

- niet als inkomsten mag worden verwerkt;
- geen onderdeel mag zijn van het resultaat van het boekjaar;
- en uitsluitend als schuld (overlopende passiva) op de balans mag worden opgenomen, waardoor een voorschot in principe geen invloed heeft op de financiële positie van de gemeente?

Antwoord 3

Het college is het eens met uw fractie dat een voorschot niet als inkomsten mag worden verwerkt en daarmee dus geen onderdeel is van het resultaat van het boekjaar. Een voorschot wordt als schuld op de balans opgenomen en heeft wel degelijk invloed op de financiële positie van de gemeente als het gaat om bijv. de netto schuldquote en de solvabiliteit, maar niet als het gaat om bijv. de algemene reserve.

Vraag 4

In 2023 daalt de vooruit ontvangen bijdrage van het Rijk met € 3.957.000,- naar € 4.239.000,-, en in 2024 met nog eens € 800.000,- naar € 3.439.000,-. Kan het college een volledige specificatie geven van de samenstelling van het huidige saldo van € 3.439.000,-?

Antwoord 4

Zie hiervoor pagina 139 van de [jaarrekening 2024](#)

Ontvangen bedragen (x € 1.000)	Ministerie	Saldo 31-12-2023	Vermeerderingen	Verminderingen	Saldo 31-12-2024
J9 Spuk woningbouwimpuls	Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening	1.491	-	432	1.059
D8 Onderwijsachterstandenbeleid	Onderwijs, Cultuur en Wetenschap	-	193	94	99
D14 Spuk inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Onderwijs, Cultuur en Wetenschap	69	-	66	3
G10 Wet inburgering 2021	Sociale Zaken en Werkgelegenheid	103	361	261	202
G13 Onderwijsroute	Sociale Zaken en Werkgelegenheid	16	0		16
K28 Capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Klimaat en Groene Groei	239	399	265	374
B2 Spuk gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Financiën	78	-	78	-
H30 Spuk GALA	Volksgesondheid, Welzijn en Sport	30	255	254	31
J55 Aanpak energiearmoede	Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening	79	192	5	266
J94 Spuk verduurzaming slecht geïsoleerde woningen	Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening	352	751	6	1.097
M16 Bekostigingsregeling ontheemden Oekraïne	Asiel en Migratie	1.752	-	1.752	-
Subsidie cultureel erfgoed	Onderwijs, Cultuur en Wetenschap		292		292
ESF subsidie	Sociale Zaken en Werkgelegenheid	30	-	30	-
Subtotaal		4.239	2.442	3.242	3.439

Vraag 5

Kan het college tevens de mutaties en boekingen op deze balansrubriek inzichtelijk maken voor het jaar 2025, inclusief de verwerking van de terugbetalingsverplichting van € 1,7 miljoen?

Antwoord 5

De mutaties zullen worden opgenomen in de toelichting op de balans bij de jaarrekening 2025. De terugbetalingsverplichting staat niet als schuld op de balans, dus zal in 2025 als last worden geboekt in de exploitatie en ten laste van de algemene reserve komen. In 2024 is het bedrag van € 1,7 miljoen in mindering gebracht op de balanspost Vooruitontvangen bedragen van het Rijk en als baten geboekt ten gunste van de algemene reserve.

Vraag 6

Aangezien het BBV voorschrijft dat een voorschot niet mag worden opgenomen als baten en niet mag worden gebruikt om het resultaat te verbeteren of te worden toegevoegd aan de algemene middelen: Betekent dit dan dat de terugbetaling van het voorschot van € 1,7 miljoen geen invloed mag hebben op het jaarresultaat, maar uitsluitend leidt tot een vermindering van de balanspost vooruit ontvangen bedragen van het Rijk?

Antwoord 6

Nee, het voorschot van € 1,7 miljoen is in 2024 als baten geboekt in de exploitatie. De balanspost Vooruitontvangen bedragen van het Rijk is destijds verminderd met dit bedrag, omdat het voorschot diende ter dekking van de kosten gemaakt in 2024. Zodra een voorschot wordt besteed, moet dit als baten worden geboekt.

Vraag 7

Is het college het ermee eens dat wanneer een gemeente een voorschot:

- als inkomsten heeft verwerkt,
- of heeft gebruikt ter verbetering van het resultaat,
- of als incidentele bate heeft verantwoord,
- of heeft toegevoegd aan de algemene middelen,

de jaarrekening daarmee onrechtmatig is, en dat de accountant in dat geval had moeten komen tot een afkeurende verklaring of een oordeelonthouding, conform artikel 213a Gemeentewet en het BBV?

Antwoord 7

De accountant is geen onderdeel van de organisatie en spreekt voor eigen rekening en verantwoordelijkheid. Wel is het terugbetalingsverzoek besproken met de accountant. De conclusie is dat de verantwoording in de SiSa-bijlage correct is en dat de balansposities over 2022 en 2023 juist zijn weergegeven.